

КОНОТАТИВНИЙ КОМПОНЕНТ ЛЕКСИЧНОГО ЗНАЧЕННЯ (НА МАТЕРІАЛІ АМЕРИКАНСЬКОГО ТА БРИТАНСЬКОГО ПЕРЕДВИБОРЧОГО ДИСКУРСУ)

Шелкопляс А. Ю.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – викладач Попова О. В.

Політична діяльність завжди відігравала особливу роль у житті суспільства. Від певної політичної позиції або ситуації залежить місце країни на міжнародній арені, її взаємини з іншими державами, її роль у діяльності світової спільноти. Однак, важливу роль у визначенні іміджу країни відіграє спосіб її презентації політичними лідерами цієї держави. За допомогою виступів політики мають можливість звернутися як до міжнародного співтовариства, так і до громадян своєї країни.

Мовне маніпулювання політичною свідомістю у політичному дискурсі здійснюється за допомогою словесної імплікації за рахунок ідеологічності оцінювання, модальності, рухомості семантики та прагматики слова, варіативності денотативних та конотативних значень одних і тих же мовних знаків під впливом соціальних, культурних та інших факторів. Передвиборчий дискурс складає значну частину нашого спілкування і має високий ступінь аргументації для відстоювання точки зору, виправдання або спростування думки або для одержання схвалення від аудиторії.

У сучасному суспільстві, коли відбувається демократизація суспільства та діючих у ньому мовних норм, руйнування закоренілих суспільних норм, цілком природнім виявляється і розширення конотативної складової лексичного значення. За рахунок домінантності емотивного фактору над інформативним у передвиборчому дискурсі можна стверджувати про значущість конотативного компоненту значення, який, будучи керованим когнітивно-прагматичними механізмами, іде у конкатенації з денотативним. Саме врахування когнітивно-прагматичних чинників дає змогу збагнути принципи добору тих чи інших лексичних одиниць, що у конкретній комунікативній ситуації проходять етап вторинного семантичного нашарування та широкий спектр інших словотворчих процесів, які є прерогативою даної мовної системи та залишаються матеріалом для подальших досліджень.

Політичний дискурс між США та Великою Британією, попри те, що він відбувається однією мовою поміж інших варіантів англійської,

має досить суттєві розбіжності. Вони втілені не лише в різниці виборчих систем цих країн (що тягне за собою специфічні політичні поняття та концепти), а й ширше – у розбіжності історичних, географічних, культурних реалій. Це формує унікальність кожної з названих країн і неодмінно, у той чи інший спосіб, перетікає в його передвиборчий дискурс.

Переходячи до процедур і систем обрання кандидатів на президентських виборах, насамперед, слід зупинитися на суто американському терміні "*caucus*" ("кокес"), який у політичному житті США означає – збори (часто закриті) членів партії та її активістів для висунення кандидатів від партії. Поглиблена історична розвідка дала змогу нам виявити, що політичний концепт "*caucus*" має індіанське коріння. Термін походить від алгонкинського [*Algonquian*] слова *caucaasu* – "радник". Компаративний і контрастивний аналізи дали змогу відстежити, що це американське слово перетнуло простори Атлантики і стало популярним у британських політичних колах. Уперше воно з'явилося в Бостоні приблизно в 1750 р., а стало популярним в Англії завдяки Джозефу Чемберлену (1836-1914) близько 1878 р. Однак у Великій Британії, на відміну від Америки, воно має негативну конотацію – це образлива назва внутрішнього угруповання, що діє за спинами партійних лідерів.

Базовим онтологічним значенням передвиборчого дискурсу Великобританії є лексичне значення "*power*", так як боротьба за владу – інтенціональна основа політичної комунікації. Аналіз мовних реалізацій значення "*power*" підтверджує, що всі підходи до інтерпретації політичної влади поділяються на дві групи: 1) атрибутивно – субстанціональні, що трактують владу як атрибут, субстанціональна властивість суб'єкта, а то й просто як самостійний "предмет", "річ"; 2) реляційні, описують владу як соціальне відношення або взаємовідношення. У Британському передвиборчому дискурсі превалює перший з двох підходів, оскільки влада розглядається британськими політиками переважно як об'єкт або атрибут.

Значення лексичної одиниці не можна зводити лише до розпізнавальних називних рис. Семантика слова повинна передавати способи розуміння мови і світу, внутрішнього стану адресанта, тому вона має показати усі текстові семантичні нюанси, що стає можливим за включення до спектру семантики слова його конотативного компоненту.

Перекладацькі інновації: матеріали IV Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції, м. Суми, 13–14 березня 2014 р. / редкол.: С. О. Швачко, І. К. Кобякова, О. О. Жулавська та ін. – Суми : Сумський державний університет, 2014. – 172 с.